

Культура здоров'я особистості як складова частина її фізичної культури

Халайцян А. П.

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Анотації:

Мета: визначити узагальнюючі поняття теорії і методики фізичної культури. На їх основі сформувані визначення компонентів фізичної культури особистості та відобразити місце культури здоров'я особистості серед зазначених складових. **Матеріал:** опрацьовано більше 40 літературних джерел. **Результати:** дано визначення узагальнюючих понять: "культура", "здоров'я", "фізична культура", "культура здоров'я", сформульовані визначення компонентів фізичної культури особистості: культура здоров'я особистості, культура мотиваційно-ціннісних настанов і переконань, культура освітньої досконалості, культура фізичної досконалості, культура рухової досконалості та дано визначення кожної з них. Дано відображення культури здоров'я у фізичній культурі особистості. Особливо розглянута культура здоров'я особистості, як складова її фізичної культури. **Висновки:** встановлено логічну та ієрархічну єдність основних термінів теорії і методики фізичної культури, серед яких культура здоров'я особистості є сукупністю знань вміння та навичок ведення здорового способу життя, психологічного самовдосконалення, соціального, духовного та фізичного розвитку.

Халайцян А. П. Культура здоровья личности как составляющая её физической культуры. Цель: определить обобщающие понятия теории и методики физической культуры. На их основе сформировать определение компонентов физической культуры личности и отразить место культуры здоровья личности среди указанных составляющих. **Материал:** обработано более 40 литературных источников. **Результаты:** дано определение обобщающих понятий: "культура", "здоровье", "физическая культура", "культура здоровья", сформулированы определения компонентов физической культуры личности: культура здоровья личности, культура мотивационно-ценностных установок и убеждений, культура образовательной совершенства, культура физического совершенства, культура двигательной совершенства и дано определение каждого из них. Дано отражение культуры здоровья в физической культуре личности. **Выводы:** установлено логическое и иерархическое единство основных терминов теории и методики физической культуры, среди которых культура здоровья личности является совокупностью знаний умений и навыков ведения здорового образа жизни, психологического самосовершенствования, социального, духовного и физического развития.

Khalajtsyan A.P. Culture of health of a person as a part of physical culture. Purpose: to determine the general concepts of the theory and methods of physical education. On the basis of their form defining the components of physical culture and personality reflect the place of culture health of individuals among these components. **Material:** processed more than 40 references. **Results:** a definition of generalizing concepts of "culture", "health", "physical culture", "culture of health" formulated defining components of physical culture personality: health culture personality, culture motivational values and beliefs, culture of educational excellence, culture of physical perfection, excellence and culture of the motor provides a definition of each. Given a reflection of culture of health in the physical culture of the individual. Considered separately culture a person's health as a component of physical culture. **Conclusions:** it has a logical and hierarchical unity of the principal terms of the theory and methods of physical education, including culture of health of the person is a body of knowledge and skills of a healthy lifestyle, self psychological, social, spiritual and physical development.

Ключові слова:

культура, здоров'я, фізична, особистість, терміни

культура, здоровье, физическая, личность, сроки

culture, health, physical, personality, time

Вступ.

На даний час в побуті громадян, а подекуди, і у науковій літературі часто зустрічається ототожнення фізичної культури з шкільним предметом фізична культура. Терміни фізична культура, фізична підготовка і фізичне виховання сприймають як синоніми. Зміст навчального предмета фізична культура не відповідає його назві.

Як зазначається у Державній національній програмі "Освіта" (Україна XXI століття) перспективним напрямком реформування вітчизняної системи освіти є перехід від занять прикладного характеру до сучасних технологій реалізації творчого потенціалу студентської молоді. Оздоровлення населення поступово стає головною ціллю в роботі працівників галузі фізичної культури, що досягається за допомогою покращення кількісних характеристик показників розвитку фізичних якостей [1; 2]. Спрямування зусиль добровільних фізкультурно-спортивних колективів та організацій, загальноосвітніх та вищих навчальних закладів на оздоровлення дітей, підлітків та молоді вимагає злагоженої дії. Тому актуальною є проблема приведення понятійного апарату теорії фізичної культури до сучасних вимог та рівня розвитку системи фізичного

виховання учнівської та студентської молоді.

У науковій літературі існує кількасот визначень поняття культура [2], де здебільшого воно тлумачиться як надбання [3], творча діяльність та соціальні прояви людства [2]. Об'єднуючи зміст існуючих визначень в єдине можна стверджувати що культура – це сукупність матеріального і духовного надбання людства, нагромадженого, закріпленого і збагаченого упродовж історії, яке передається від покоління до покоління [2; 3].

Фізична культура відображається як частина загальної культури, являє собою творчу діяльність [4] спрямовану на гармонійне формування особистості [5] і є сукупністю досягнень суспільства у сфері фізичного вдосконалення та оздоровлення людини [6].

В законі України "Про фізичну культуру і спорт" фізична культура визначається не як цінність, яка відіграє провідну роль у формуванні здоров'я людини, а як процес активної діяльності суб'єктів сфери фізичної культури ціллю якого є гармонійно розвинуте тіло та вміння вести здоровий спосіб життя. В цьому контексті фізичне виховання виступає головним шляхом впровадження фізичної культури в життя громадян. Дане впровадження здійснюється завдяки обов'язковому проведенню занять фізичними впра-

вами в усіх навчальних закладах України [4; 6]. Таким чином, ми бачимо в даному законі відображення фізичної культури відповідно до стереотипів нашого суспільства. Фізична культура відображається як процес, а не як ціль фізкультурної діяльності. В законі України “Про фізичну культуру і спорт” також наведені визначення термінів: фізична підготовка та фізичне виховання. Фізична підготовка за ціль має формування рухових вмінь та навичок, а також розвиток фізичних здатностей організму. Фізичне виховання за ціль має виховання особи з використанням рухової активності. Автори закону розглядають фізичну підготовку як складову фізичного виховання, а під фізичним вихованням вони розуміють сукупність усіх відомих форм діяльності в сфері фізичної культури спрямованих на всебічний розвиток особистості, її оздоровлення та здатність займатися професійною діяльністю.

Здоров’я в науковій літературі розглядається як стан добробуту [7; 8; 2; 6, 19] та благополуччя організму [7; 8; 2; 9], як здатність протидіяти негативному впливу зовнішнього середовища [7; 4; 2; 9, 20], та як найвища життєва цінність людини та суспільства [6]. Об’єднуючи досвід попередніх дослідників у єдине визначення можна стверджувати, що здоров’я це стан фізіологічного, психологічного і духовного добробуту, та гармонії організму з навколишнім середовищем, який забезпечує та є визначальною передумовою ефективного здійснення фізичного виховання молоді, фізичних, інтелектуальних, психічних і моральних здібностей особистості [7; 8; 2; 6; 9].

Культура здоров’я розглядається як складова фізичної, а й відтак загальної культури, наявність якої сприяє збереженню здоров’я особистості [10; 11]. Остання визначається як індивід, який в процесі соціального розвитку стає носієм і творцем культури [12; 13].

Таким чином аналіз досліджень свідчить про потребу додаткового опрацювання літературних джерел за темою статті.

Робота виконана згідно плану НДР Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Мета, завдання роботи, матеріал і методи.

Мета роботи визначити основні поняття теорії фізичної культури, систематизувати та упорядкувати їх у ієрархічній єдності.

Завдання.

1. Дати узагальнююче визначення понять: “культура”, “здоров’я”, “фізична культура”, “культура здоров’я”.
2. Визначити компоненти фізичної культури особистості.
3. Відобразити місце культури здоров’я у фізичній культурі особистості.

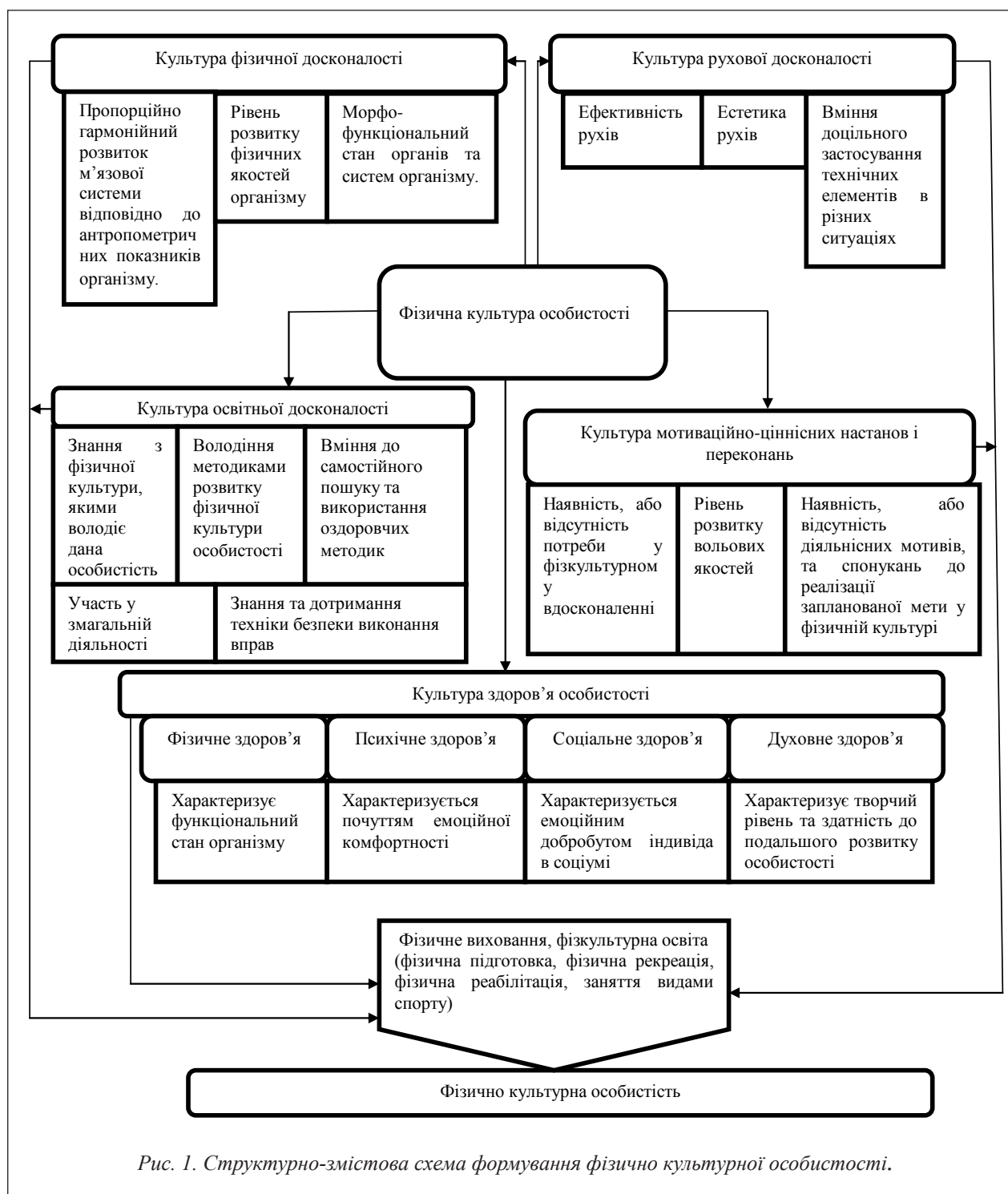
Методика дослідження. На основі опрацювання літературних джерел та проведеного аналізу отриманої інформації були сформовані узагальнюючі попередній науковий досвід визначення основних понять фізичної культури.

Результати дослідження.

Літературні джерела містять різні погляди на визначення поняття «Фізична культура». Поспільно зміст даних поглядів у єдиному визначенні можна стверджувати наступне: фізична культура це частина загальної культури, що являє собою творчу діяльність [4] спрямовану на гармонійне формування особистості [5] і є сукупністю досягнень суспільства у сфері фізичного вдосконалення та оздоровлення людини [6]. Метою фізкультурної діяльності, як стверджують ряд авторів, є формування здорової, вихованої, творчої особистості. Особистості, яка здатна пристосовуватись до сучасних реалій існування і змін, що відбуваються, як в природі, так і в суспільстві [4; 5; 6]. Формування такої особистості відбувається в процесі надбання індивідом цінностей фізичної культури і перетворенням їх на особисті цінності, характерні лише для даного індивіда, утворюючи таким чином фізичну культуру особистості, як складову загальної фізичної культури [4; 5; 6]. У свою чергу, фізична культура особистості – це результативний аспект педагогічної діяльності фахівців, яка спрямована на формування життєво-необхідних умінь та навичок, знань, що забезпечують високий рівень та якість життя особистості. Викладач фізичної культури це професіонал, який відзначається високим рівнем сформованості фізичної культури (фізично культурна особистість) і який здатен передавати та формувати в учнів життєво необхідні цінності в сфері фізичної культури. Але як свідчать практика та досвід не кожного викладача фізичного виховання можна назвати викладачем фізичної культури. І разом з тим викладачу не обов’язково бути фахівцем з фізичного виховання щоб сприяти впровадженню в життя студентів цінностей фізичної культури [14].

Проведений аналіз наукових джерел з предмету дослідження дозволив нам визначити компоненти фізичної культури особистості та їх зміст, і до яких віднесено: культура здоров’я особистості, культура мотиваційно-ціннісних настанов і переконань, культура освітньої досконалості, культура фізичної досконалості, культура рухової досконалості (див. рис. 1).

Таким чином, компоненти фізичної культури особистості мають декілька елементів. По-перше, це культура здоров’я особистості – сукупність надбань особистості які отримані в процесі розвитку і сприяють збереженню та покращенню її здоров’я. По-друге, культура мотиваційно-ціннісних настанов і переконань – надбання особистості отримані в процесі розвитку особистості з метою формування потреби у фізкультурному вдосконаленні, мотивації, ціннісних орієнтирів та розвитку вольових якостей. По-третє, культура освітньої досконалості – результат оволодіння знаннями з фізичної культури, методиками розвитку фізичних, психічних, інтелектуальних якостей організму, вміння самостійно застосовувати розвиваючі методики, здійснювати комплексну самоосвітню діяльність в сфері фізичної культури та спорту, приймати участь у змагальній діяльності, володіння зна-



ннями правил техніки безпеки, що в комплексі формують освітню складову особистості на даному етапі її розвитку. Ще два елементи визначено як: культура фізичної досконалості – результат фізичного виховання особистості що проявляється у пропорційно гармонійному розвитку м'язової системи, розвитку фізичних якостей організму та морфо-функціональному стані органів та систем організму; культура рухової досконалості – результат фізичного виховання особистості що проявляється у ефективній техніці виконання рухів, естетичності рухів та вмінні доцільно

застосовувати набуті технічні вміння та навички у різних ситуаціях.

В контексті завдань дослідження необхідно розглянути сутність поняття “культура здоров'я особистості”, визначити її компоненти та її поліфункціональну структуру. Так на думку, В.П. Горашука, В.М. Єфімова та ін. культура здоров'я це важлива складова фізичної культури, яка визначається певним матеріальним і духовним середовищем життєдіяльності суспільства, виражена в системі цінностей, знань, потреб, вмінн і навичок з формування, збереження і укріплення

здоров'я. Сутність поняття “культура здоров'я особистості” також можна викласти як важливий складовий компонент фізичної культури людини, що визначає формування, збереження та зміцнення її здоров'я. [10; 11].

Як стверджують ряд авторів основним шляхом формування фізичної культури є фізичне виховання [15]. Відповідно фізичне виховання є основним шляхом формування фізичної культури особистості, як складової фізичної культури і культури здоров'я особистості, як складової фізичної культури особистості. На даному етапі розвитку соціуму процес фізичне виховання орієнтується переважно на формування культури здоров'я особистості і є сукупністю усіх відомих форм діяльності в сфері фізичної культури спрямованих на всебічний розвиток особистості, її оздоровлення та здатність займатися професійною діяльністю. [10; 11; 15].

Світова наука розробила цілісний погляд на культуру здоров'я особистості як феномен, що інтегрує принаймні чотири її сфери, або складові: фізичне здоров'я, психічне здоров'я, соціальне здоров'я і духовне здоров'я [15; 16; 17]. Як зазначає О.А. Федько в праці “Багатоаспектність поняття “здоров'я” у сучасній науковій думці” про першу складову культури здоров'я особистості, фізичне здоров'я є найважливішою складовою культури здоров'я людини, вона характеризує біологічний стан організму. Залежить фізичне здоров'я від здатності організму адаптуватися до факторів середовища, рівня фізичного розвитку, фізичної і функціональної підготовки організму до виконання фізичних навантажень та спроможності продовження роду.

Крім фізичного здоров'я особистості О.А. Федько дає характеристику другій і третій складовим культури здоров'я особистості, а саме психічного і соціального здоров'я. Психічне здоров'я – стан психіки індивіда при якому усі психічні функції організму гармонійно й узгоджено співпрацюють та забезпечують індивіду відчуття комфортності, сприяючи високій працездатності в даному середовищі, психічне здоров'я передбачає здатність жити в любові і гармонії з самим собою та навколишнім світом. Соціальне здоров'я характеризується самопочуттям певного індивіда в навколишньому соціумі, наявність здоров'я дозволяє особистості почувати себе комфортно серед оточуючих її людей.

Четвертою складовою культури здоров'я особистості є духовне здоров'я яке включає в себе наступне: наявність ідеалу здорової особистості, життєві цінності, працездатність, творча активність, почуття прекрасного й життєрадісного, віра в себе і людей, відповідальність за свої вчинки, а духовність особистості характеризують категорії: “мораль”, “духовність”, “совість”, “відповідальність”, “повага” [16; 18].

Висновки.

Аналіз літературних джерел та офіційних документів засвідчив значні розбіжності та протиріччя в

розумінні та тлумаченні вихідних наукових категорій теорії і методики фізичної культури. Так в законі України «Про фізичну культуру і спорт» “фізична культура” трактується не як ціль фізкультурної діяльності, а як процес діяльності спрямований першочергово на фізичний розвиток, та на ведення здорового способу життя. По суті таке тлумачення відображає сприйняття фізичної культури студентами вузу, опитування свідчить, що для більшості студентів перших курсів фізична культура це педагогічний предмет, який має забезпечити розвиток їхніх фізичних якостей. Коли у науковій літературі з теорії і методики фізичного виховання поняття “фізична культура” відображається як складова загальної культури, являє собою сукупність надбань людства спрямованих на формування здорової особистості.

В процесі опрацювання літературних джерел та проведеного аналізу отриманої інформації, нами були узагальнені визначення основних понять теорії і методики фізичної культури. На основі отриманої інформації нами було встановлено логічну та ієрархічну єдність основних термінів теорії і методики фізичної культури, де фізична культура, як полісемантичне поняття виступає частиною загальної культури людства. Фізична культура особистості є складеним поняттям, зміст якого утворюється набуттям нової якості внаслідок змістовного симбіозу компонентів, що входять до його складу: культура здоров'я особистості, культура мотиваційно-ціннісних настанов і переконань, культура освітньої досконалості, культура фізичної досконалості, культура рухової досконалості.

В результаті опрацювання літературних джерел нами встановлено, що у науковій літературі точаться наукові дискусії щодо змісту та складових культури здоров'я особистості, а стан розробленості проблеми характеризується подекуди суперечливими результатами, які отримані внаслідок застосування різних методологічних підходів до вирішення цієї важливої науково-педагогічної проблеми. В результаті проведеної нами роботи були визначені складові фізичної культури особистості та сформульовані їх визначення.

Культура здоров'я особистості є складовою фізичної культури і є сукупністю знань вмінь та навичок ведення здорового способу життя, психологічного самовдосконалення, соціального та фізичного розвитку. Складовими культури здоров'я особистості є: фізичне, психічне, соціальне та духовне здоров'я. Сформованість культури здоров'я особистості визначається рівнем розвитку здоров'я, здоров'язберігаючих методик особистості, вмінням берегти й покращувати здоров'я своє і оточуючих, та сприймати його як найвищу цінність. Культура здоров'я особистості сприяє формуванню особистості як повноцінного члена суспільства, пристосованої до життя в даному середовищі та здатної пристосовуватись до змін соціуму.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку полягають у визначенні змісту методологічних основ формування культури здоров'я студентської молоді.

Література

1. Сущенко Л.П. Становлення і розвиток вітчизняної системи професійної підготовки фахівців фізичного виховання та спорту: навч. посіб. / Л.П. Сущенко. – К.: П.П. Екмо. – 2004. – 158 с.
2. Кошева Л.В. Формування особистісних властивостей студентів засобами фізичного виховання: навч. посіб. для студ. усіх спец. / Л.В. Кошева. – Краматорськ: Донбаська машинобудівна академія. – 2008. – 96 с.
3. Універсальний словник-енциклопедія / [гол. ред. ради академік НАНУ М. Попович]. – 4-ге вид., виправл., доп. – К.: “Тека”. – 2006. – 1432 с.
4. Наумчук В. Словник-довідник основних термінів і понять з теорії та методики фізичного виховання і спорту / В. Наумчук. – Тернопіль: Підручники і посібники. – 2004. – 64 с.
5. Куроченко І.О. Фізична культура і спорт: Інформ.-метод. довідник з питань фіз. культури і спорту / І.О. Куроченко. – Київ. – 2004. – 1150 с.
6. Карпова І.Б. Фізична культура та формування здорового способу життя: навч. посіб. / І.Б. Карпова, В.Л. Корчинський, А.В. Зотов. – К.: КНЕУ. – 2005. – 104 с.
7. Пангелов Б.П. Методично-організаційні основи формування здорового способу життя засобами фізичної культури: метод. рек. / Б.П. Пангелов, Н.С. Пангелова, В.Д. Дегтяр. – Київ. – 2002. – 72 с.
8. Приходько І.І. Физическая культура и ее связи с валеологией / И.И. Приходько, В.И. Мудрик // Физическая культура, спорт и здоровье студенческой молодежи. – 2000. – В.1. – С. 100-101.
9. Апанасенко Г.Л. Валеология на рубеже веков: навч. посіб / Г.Л. Апанасенко – Д.: УДХГУ. – 2000. – 148 с.
10. Горашук В.П. Теоретичні і методологічні засади формування культури здоров'я школярів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня. д-ра пед. наук: спец. 13.00.01 “Загальна педагогіка та історія педагогіки” / В.П. Горашук. – Харків. – 2004. – 40 с.
11. Сфимова В.М. Формирование культуры здоровья в индивидуализирующемся социуме / В.М. Сфимова. – Х.: ПП Вишесмирський В.С. – 2006. – 274 с.
12. Максимюк С.П. Педагогіка: навч. посіб. / С.П. Максимюк – К.: Кондор. – 2005. – 667 с.
13. Ягупов В.В. Педагогіка: навч. посіб. / В.В. Ягупов. – К.: Либідь. – 2002. – 560 с.
14. Огніста К.М. Педагогічні умови формування фізичної культури першокласників: дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / Катерина Миколаївна Огніста. – Тернопіль. – 2003. – 263 с.
15. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Ч.1. / Б.М. Шиян – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. – 2008. – 272 с.
16. Отравенко О.В. Програма формування духовного здоров'я школярів у системі фізичного виховання / О.В. Отравенко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2008. – № 11. – С. 197-202.
17. Мельник Ю.Б. Особливості формування культури здоров'я: модель культури здоров'я особистості учня / Ю.Б. Мельник // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2004. – №11. – С. 37-46.
18. Отравенко О.В. Формування духовного здоров'я учнів основної школи у процесі фізичного виховання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.07. “Теорія і методика виховання” / О.В. Отравенко. – Луганськ. – 2009. – 20 с.
19. Braun BI, Harris AD, Richards CL, et al. Does health care role and experience influence perception of safety culture related to preventing infections? // *American Journal of Infection Control*. 2013;41(7):638–641. doi:10.1016/j.ajic.2012.09.006.
20. Williams J. Regional cultures and health outcomes: Implications for performance measurement, public health and policy. // *The Social Science Journal*. 2013, vol.50(4), pp. 461–470. doi:10.1016/j.soscij.2013.09.007.

References:

1. Sushchenko L.P. *Stanovlennia i rozvitok vitchiznianoyi sistemi profesijnoyi pidgotovki fakhivciv fizichnogo vikhovannia ta sportu* [Formation and development of the national system of professional training of physical education and sport], Kiev, Ekmo, 2004, 158 p.
2. Kosheva L.V. *Formuvannia osobistisnikh vlastivostej studentiv zasobami fizichnogo vikhovannia* [The personality characteristics of students by means of physical education], Kramators'k, Donbass Engineering Academy, 2008, 96 p.
3. Popovich M. *Universal'nij slovnik-enciklopediia* [Universal dictionary encyclopedia], Kiev, Teka, 2006, vol.4, 1432 p.
4. Naumchuk V. *Slovník-dovidnik osnovnikh terminiv i poniat' z teorii ta metodiki fizichnogo vikhovannia i sportu* [Dictionary of key terms and concepts from the theory and methodology of physical education and sport], Ternopil, Textbooks and manuals, 2004, 64 p.
5. Kurochenko I.O. *Fizichna kul'tura i sport: informacijno-metodichnij dovidnik z pitan' fizichnoyi kul'turi i sportu* [Physical education and sport: information and methodological guide for physical culture and sports], Kiev, 2004, 1150 p.
6. Karpova I.B., Korchinskij V.L., Zotov A.V. *Fizichna kul'tura ta formuvannia zdorovogo sposobu zhittia* [Physical culture and promotion of healthy lifestyles], Kiev, KNEU, 2005, 104 p.
7. Pangelov B.P., Pangelova N.Ie., Degtiar V.D. *Metodichno-organizacijni osnovi formuvannia zdorovogo sposobu zhittia zasobami fizichnoyi kul'turi* [Methodological and organizational principles of healthy lifestyle means of physical culture], Kiev, 2002, 72 p.
8. Prikhod'ko I.I., Mudrik V.I. *Fizicheskaia kul'tura, sport i zdorov'e studencheskoj molodezhi* [Physical culture, sport and health of students], 2000, vol.1, pp. 100-101.
9. Apanasenko G.L. *Valeologia na rubezhe vekov* [Valeology turn of the century], Donetsk, UDHHU, 2000, 148 p.
10. Gorashchuk V.P. *Teoretichni i metodologichni zasadi formuvannia kul'turi zdorov'ia shkolariv* [Theoretical and methodological basis of a culture of health of pupils], Dokt. Diss., Kharkiv, 2004, 40 p.
11. Iefimova V.M. *Formirovanie kul'tury zdorov'ia v individualiziruiushchemsya sociume* [Building a culture of health in society individualists], Kharkiv, Vyshemyrskyy V.S., 2006, 274 p.
12. Maksimiuk S.P. *Pedagogika* [Pedagogics], Kiev, Kondor, 2005, 667 p.
13. Iagupov V.V. *Pedagogika* [Pedagogics], Kiev, Lybed, 2002, 560 p.
14. Ognista K.M. *Pedagogichni umovi formuvannia fizichnoyi kul'turi pershoklasnikiv* [Pedagogical conditions of formation of physical culture first-year students], Cand. Diss., Ternopil, 2003, 263 p.
15. Shiian B.M. *Teoriia i metodika fizichnogo vikhovannia shkolariv* [Theory and methods of physical education in schools], Ternopil, Educational book – Bogdan, 2008, vol.1, 272 p.
16. Otravenko O.V. *Pedagogika, psihologia ta mediko-biologichni problemi fizichnogo vikhovannia i sportu* [Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports], 2008, vol.11, pp. 197-202.
17. Mel'nik Iu.B. *Pedagogika, psihologia ta mediko-biologichni problemi fizichnogo vikhovannia i sportu* [Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports], 2004, vol.11, pp. 37-46.
18. Otravenko O.V. *Formuvannia dukhovnogo zdorov'ia uchniv osnovnoyi shkoli u procesi fizichnogo vikhovannia* [Forming mental health of primary school students in physical education], Cand. Diss., Lugansk, 2009, 20 p.
19. Braun BI, Harris AD, Richards CL, et al. Does health care role and experience influence perception of safety culture related to preventing infections? *American Journal of Infection Control*. 2013;41(7):638–641. doi:10.1016/j.ajic.2012.09.006.
20. Williams J. Regional cultures and health outcomes: Implications for performance measurement, public health and policy. *The Social Science Journal*. 2013, vol.50(4), pp. 461–470. doi:10.1016/j.soscij.2013.09.007.

Информация об авторе:

Халайцан Анатолій Петрович: ORCID: 0000-0003-3897-1067; Xalajczan@mail.ru; Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія; ул. Проскурівського подполля, 139, г. Хмельницький, 29013, Україна

Цитуйте цю статтю як: Халайцан А. П. Культура здоров'я особистості як складова частина її фізичної культури // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2014. – № 3 – С. 79-84. doi:10.6084/m9.figshare.938185

Електронна версія цієї статті являється повною і може бути знайдена на сайті: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/arhive.html>

Эта статья Открытого Доступа распространяется под терминами Creative Commons Attribution License, которая разрешает неограниченное использование, распространение и копирование любыми средствами, обеспечивающими должное цитирование этой оригинальной статьи (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.ru>).

Дата поступления в редакцию: 30.12.2013 г.
Опубликовано: 28.01.2014 г.

Information about the author:

Khalajtsan A.P.: ORCID: 0000-0003-3897-1067; Xalajczan@mail.ru; Khmelnytsky Humanitarian Pedagogical Academy; Proskurovskogo Underground, str. 139, Khmelnytsky, 29013, Ukraine

Cite this article as: Khalajtsan A.P. Culture of health of a person as a part of physical culture. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 2014, vol.3, pp. 79-84. doi:10.6084/m9.figshare.938185

The electronic version of this article is the complete one and can be found online at: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/arhive-e.html>

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.en>).

Received: 30.12.2013
Published: 28.01.2014